

**Одеський національний
університет імені І. І. Мечникова
Кафедра світового господарства
і міжнародних економічних
відносин**

СИЛЛАБУС

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМНИЦТВА

Обсяг	180 годин/ 6 кредитів ЄКТС
Освітньо-професійна програма	«Туризм» (спеціальність 242 – Туризм)
Семестр, навчання	рік 7,8 семестр, 4 рік навчання; (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)
Дні, час, місце	За розкладом https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf
Викладач (-і)	Ніколаєв Юрій Олегович, к.е.н., доцент
Е-mail	yonik@ukr.net
Робоче місце	Гуманітарний корпус ОНУ, Французький б-р, 24/26, каб.38-а
Консультації	Очні: на кафедрі, понеділок, 13.00-15.00, за попередньою домовленістю – через платформу Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами відбувається під час лекційних та практичних занять, у дні очних консультацій, за попередньою домовленістю з викладачем – через платформу Zoom, через соціальні мережі Viber, Telegram.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – наукові основи та практичні проблеми здійснення підприємницької діяльності в різних сферах господарювання, шляхи підвищення її ефективності, а також оволодіння практичними знаннями для

створення власного бізнесу.

Пререквізити: Викладання дисципліни «Економіка підприємництва» спирається на знання, набуті при вивченні обов'язкової дисципліни «Економічна теорія».

Постреквізити: після вивчення навчальної дисципліни здобувачі отримають комплексні знання, необхідні для організації та управління бізнесом, що є важливою передумовою розуміння майбутніми бакалаврами туризму особливостей практичної роботи за спеціальністю.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємництва» є: формування системи знань щодо сутності підприємництва; набуття практичних вмінь комплексного розуміння та вирішення проблем, що виникають в процесі започаткування та ведення власної справи для створення сприятливого бізнес-середовища і підвищення ефективності функціонування підприємницьких структур.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка підприємництва» є:

1. формування у студентів навички управління розвитком підприємницьких структур;
2. ознайомлення з методами та підходами щодо аналітичного оцінювання результатів бізнесу;
3. навчити розробляти та обґрунтовувати шляхи підвищення ефективності підприємницької діяльності.

Очікувані результати: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- економічну сутність та організаційно-правові форми підприємництва;
- порядок державної реєстрації та ліцензування підприємництва;
- особливості здійснення підприємницької діяльності у різних галузях економіки;
- порядок укладання господарських договорів;
- склад, шляхи формування, методи оцінювання та ефективного використання виробничих ресурсів (основних фондів, оборотних засобів, нематеріальних активів, робочої сили);
- порядок взаємодії суб'єкта підприємницької діяльності з контрагентами, фінансовими установами, податковими органами та форми відповідних документів;

вміти:

- здійснювати пошук та обґрунтування підприємницької ідеї;
- приймати зважені рішення щодо вибору способу створення власного бізнесу та його організаційно-правової форми;
- розробляти установчі документи, оформлювати звітну документацію та

бізнес-дизайн підприємства;

- організувати здійснення підприємницької діяльності;
- оцінювати інвестиційну привабливість та ділову репутацію суб'єктів підприємництва;
- самостійно здійснювати розрахунки та аналіз основних фінансово-економічних показників, які характеризують ефективність підприємницької діяльності та приймати адекватні рішення щодо її підвищення.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (36 год.) та практичних (36 год.), організації самостійної роботи здобувачів (108 год.).

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація;
- практичні методи: підготовка доповідей та аналітичних повідомлень, розв'язання практичних задач.

Зміст навчальної дисципліни:

- Тема 1. Сутність підприємництва та бізнесу.
- Тема 2. Державна реєстрація підприємництва.
- Тема 3. Державне регулювання підприємництва.
- Тема 4. Оподаткування бізнесу.
- Тема 5. Бізнес-ідея та способи її реалізації.
- Тема 6. Особливості бізнесу в різних сферах.
- Тема 7. Бізнес в Інтернеті.
- Тема 8. Суть та структура бізнес-плану.
- Тема 9. Договірні відносини у бізнесі.
- Тема 10. Ризики у бізнесі.
- Тема 11. Етика бізнесу.

Перелік рекомендованої літератури

1. Полонський В. Г., Коваленко О. М., Грачук Ю. О. Теорія і практика підприємництва : навчальний посібник. Ч.1. Підприємництво та його виробнича діяльність. Київ : НАКККіМ, 2021. 283 с
2. Мочерний С. В., Устенко О. А., Чеботар С. І. Основи підприємницької діяльності

- : навчальний посібник. Київ : Академія, 2022. 280 с.
3. Варналій З. С. Мале підприємництво : основи теорії і прак-тики. 4-те вид. стереотип. Київ : Знання, 2021. 302 с.
  4. Саниахметова Н. О. Правовий захист підприємства в Україні : навч. посіб. / Одеська нац. юрид. академія. - Київ : Юрінком інтер, 2021. 332 с.
  5. Захарчин Г. М. Основи підприємництва : навчальний посібник. Київ : Знання, 2022. 437 с.
  6. Йохна М. А., Стадник В. В. Економіка і організація інноваційної діяльності : навчальний посібник. Київ : Академія, 2022. 400 с.
  7. І. М. Грищенко. Підприємницький бізнес : підручник. Київ: Грамота, 2021. 519 с
  8. Стонер Дж., Едвін Г. Вступ у бізнес . Київ, 2020. 751 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: індивідуальне/фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації); письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних вправ та проблемних ситуацій; тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовим модулем (тестування).

Підсумковий контроль: іспит.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
- Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 2
- Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 3
- Поточне тестування за темами	від 0 до 3
Періодичний контроль:	
- Контрольна робота	Від 0 до 15

Самостійна робота здобувачів.

У межах самостійної роботи здобувачі готуються до обговорення теоретичних питань, які виносяться на практичні заняття, опрацьовують матеріал лекцій, готують доповіді та аналітичні огляди за визначеними темами. Доповіді/аналітичні

огляди подаються через Google Клас. Доповіді/аналітичні огляди мають бути написані у науковому стилі, оформлюються 14 шрифтом, міжрядковий інтервал 1, обов'язково мають містити власні висновки та пропозиції, а також посилання на використані джерела. Обсяг роботи – до трьох сторінок формату А4. Терміни подання робіт встановлюються у Google Класі. У випадку несвоєчасного подання роботи оцінка за неї може бути знижена. За підсумками окремих тем та розділів курсу здобувачі готуються до проведення тестування та контрольних робіт. До самостійної роботи відноситься також написання та підготовка до друку тез доповідей та наукових статей (за бажанням здобувача).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 10%). Обов'язкова присутність здобувачів на підсумковому контролі. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в позааудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.